

Opprop til det norske folk

Taler

Haakon 7

Dato

5 mai 1940

Omstendigheter

Kongens tale til det norske folk. Sør-Norge er okkupert, men Nord-Norge er fremdeles fritt.

- 1 Under den pågående krig mellom Tyskland og de allierte hadde vi hele tida holdt oss strengt nøytrale til begge sider. Vi mente å stå i vennskapelig forhold til alle fremmede makter. Uten noen som helst foranledning fra vår side og uten krigserklæring eller varsel av noen art angrep imidlertid Tyskland natten til den
- 5 9. april våre viktigste havnebyer og bombarderte våre befestninger og flyplasser. Store militære områder, depoter, magasiner og forrådsoplag falt som et lett bytte i overfallsmennenes hender.
- Mobilisering av våre landstridskrefter ble for mange avdelingers vedkommende umuliggjort.
- 10 Det er kanskje ikke å undres over at enkelte fant situasjonen håpløs. Konge, Storting og Regjering var seg imidlertid sitt ansvar bevisst da det enstemmig ble besluttet ikke å godta de vilkår som voldsmennene dikterte.
- 15 Like så forbrytersk og brutalt som Tysklands overfall ble satt i verk, like så rå og barbarisk har tyskernes krigsførsel vært i de fire uker som nå er gått. Åpne byer, forsvarsløse bygder, fiskere i sine små fiskerbåter og sanitetsskip med store, lett synlige Røde Kors-merker er blitt bombet og beskyttet med mitraljøser. Det er ikke krig, det er mord og mordbrann tyskerne utøver i Norge.
- 20 Trass i vår flåtes heltemodige kamp og den tapre motstand som er ydet av vår egne tropper og av våre allierte, har overmakten vært overveldende.
- Etter at våre allierte har funnet det nødvendig å trekke sine tropper tilbake fra
- 25 Aandalsnes og Namsos og plassert den på andre steder er nå praktisk talt hele det sydlige Norge i fiendenes hender. Men stillingen er ikke håpløs. Det er fiendens tallmessige og tekniske overlegenhet både på bakken og spesielt i luften

30 som har tvunget oss tilbake. Vi har grunn til å tro at dette forhold nå snart vil bli anderledes.

I Nord-Norge står vi fremdeles sterke, og herfra skal det lykkes oss med den hjelp som planlegges å gjenvinne resten av landet.

35 Under noenlunde like vilkår står våre soldater fullt på høyde med de tyske og mer enn det. Tyskernes tap både til sjøs og på landjorden er hittil mange ganger så store som våre egne. Heller ikke tyskernes umenneskelige krigsførsel mot sivilbefolkningen, deres bombetokter og brannherjinger har hatt den tilsiktede virkning. Folkets moral er urokket. Hvert brennt hus, hvert snikmord på
40 vergeløse sivilpersoner styrker folkets faste beslutning om å kaste voldsmennene ut av landet. Vi tviler ikke på at folket i de besatte områder vil optre med den verdighet som forholdene krever. Kong og Regjering er fast bestemt på å holde ut til landet er befridd.

45 Vi retter en inntrengende appell til det norske folk som å stå sammen med oss i befrielseskampen. Om byrden blir tung, om sorg og savn rammer heimene våre, så tap ikke motet. Det er Norges framtid kampen gjelder.

Norge for nordmennene!

50

Kilde

www.kongehuset.no

Emner

Andre verdenskrig, Opprop, Radiotale

55

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/opprop-til-det-norske-folk>

60

65